संस्कृतवार्ता:

दिनाङ्क :- 15.05.2025 सायम् :- 06:20

<u>आदौ-मुख्यवार्ता:</u>

- विदेश-मन्त्रिणा डॉ. एस.जयशङ्करेण अद्य नवदिल्ल्याम् भारत-पाकिस्तानयोः मध्ये संवादाय कस्यापि तृतीय-पक्षस्य मध्यस्थता निराकृता ।
- रक्षामन्त्रिणा राजनाथ-सिंहेन सिन्दूराभियानस्य सफलतायां सशस्त्र-बलानि वर्धापितानि। तेनोक्तं यत् पाकिस्तानस्य हस्तयोः परमाणु अस्त्रं सुरक्षितं नास्ति, आई.ए.ई.ए. इति अन्ताराष्ट्रिय-परमाणु ऊर्जाभिकरणेन एतत् स्वस्य निरीक्षणे स्वी-कर्तव्यतम्।
- जम्मू-कश्मीरस्य पुलवामा-जनपदस्य नादर-गांव इत्यत्र सुरक्षा-बलैः सह सङ्घर्षे त्रयः आतङ्कवादिनो व्यापादिताः।
- राष्ट्रपतिः द्रौपदी मुर्मुः तमिलनाडु-विधेयक-प्रकरणे सर्वोच्च-न्यायालयस्य निर्णयानन्तरं न्यायालयात् प्रश्नान् अपृच्छत्।
- खेलो इंडिया यूथ गेम्स इति युव-क्रीडा-महोत्सवस्य समापन-समारोहः अद्य पटना नगरे आयोजयिष्यते।

<u>जयशङ्करः पाकिस्तानम्</u>

विदेश-मन्त्रिणा डॉ. एस.जयशङ्करेण अद्य नवदिल्ल्याम् भारत-पाकिस्तानयोः मध्ये संवादाय कस्यापि तृतीय-पक्षस्य मध्यस्थता निराकृता । उक्तं च यत् पाकिस्तानेन सह कस्मिन् अपि विषये संवादः केवलं द्विपक्षीयाधारेण एव भविष्यति। राजधान्यां नवदिल्याम् एकस्मिन् वार्ताहर-सम्मेलने सम्बोधयन् विदेशमन्त्री अवोचत् यत् पाकिस्तानेन सह अवशिष्ट-विषयेषु केवलं तेनाधिकृत-भारतीय-कश्मीर-क्षेत्रस्य विमोचनम् एव वर्तते।

विदेशमन्त्री सबलम् अवोचत् यत् वर्षेभ्य: अयं राष्ट्रिय-सहमते: विषय: वर्तते। भारतस्य दृष्टिकोणे किमपि परिवर्तनं नैव आगतम्। तेन उक्तं यत् पाकिस्तानेन सह संवाद: केवलम् आतङ्कवाद-विषये एव भविष्यति। मन्त्रिणा उक्तं यत् पाकिस्तानाय तेषाम् आतिङ्कनां सूचि: प्रदत्ता ये तेन भारताय समर्पणीया: सन्ति।

विदेशमन्त्री अवोचत् यत् सिन्धु जल सन्धि: तावत् स्थगिता भविष्यति यावत् पाकिस्तानं पारेसीम्न: आतङ्कवादे विश्वसनीयम् अवरोधं नैव स्थापष्यति। अमेरीकया सह व्यापार-विषये तेनोक्तं यत् संवादो विधीयते। कापि व्यापार सन्धि: देशद्वयाय लाभ-दायिका स्यात्। भारतस्य इयमेव अपेक्षा वर्तते।

<u>रक्षामन्त्री जम्मूकश्मीरयात्रा</u>

रक्षामन्त्री राजनाथसिंहः अवोचत् यत् सिन्दूराभियानम् विगतेभ्यः दशकेभ्यः पाकिस्तानात् अथ पाकिस्तानाधिकृत-कश्मीरात् प्रसृतातङ्क-वादं विरुध्य भारतस्य कठोर-कार्याचरणं वर्तते। रक्षामन्त्री अद्य श्रीनगरे सैनिकान् सम्बोधयन् सिन्दूराभियानस्य सफलतायै भारतीयसेनायाः शौर्यं कुशलतापूर्वकं विहतं कार्याचरणं च श्लाघितवान्। अमुनोक्तं यत् राष्ट्रं तेषां शौर्ये सङ्कल्पे समर्पणे च गौरवमनुभवति।

रक्षामन्त्रिणा उक्तं विश्वेन दृष्टं यत् कथं पाकिस्तानेन भारतं विरुध्य दायित्वरहितम् आचरणं विहितम्। तेनोक्तं यत् पाकिस्तानस्य हस्तयोः परमाणु अस्त्रं सुरक्षितम् नास्ति। अथ च पाकिस्तानस्य परमाणु अस्त्रं अन्ताराष्ट्रिय परमाणु ऊर्जाभिकरणेन स्वस्य निरीक्षणे स्वीकर्तव्यम्।

अवधेयमस्ति यत् सिन्दूराभियानस्य आरम्भानन्तरं रक्षामन्त्रिणः राजनाथ-सिंहस्य प्रथमेयं जम्मू-कश्मीर-यात्रा वर्तते। पहलगाम-स्थाने अप्रैल-मासस्य द्वाविंशतिः दिनांके दुरापन्नस्य आतङ्क्याक्रमणस्य प्रत्युत्तरे सिन्दूराभियानस्य अन्तर्गतं पाकिस्ताने अथ पाकिस्तानाधिकृत-कश्मीरे आङ्क-शिबिराणि लक्ष्यीकृतानि। अत्रावसरे राज्यपालः मनोजसिन्हा मुख्यमन्त्री उमर-अब्दुल्ला सैन्यप्रमुखः जनरल-विपिन-द्विवेदी अन्ये च वरिष्ठा सैन्याधिकारिणः उपस्थिताः अवर्तन्त ।

राष्ट्रपतिः तमिलनाडु विधेयकम्

तमिलनाडु-विधेयक-प्रकरणे सर्वोच्च-न्यायालयस्य निर्णयानन्तरं राष्ट्रपतिः द्रौपदी मुर्मुः न्यायालयात् प्रश्नान् अपृच्छत्। तयोक्तं यत् संविधाने निर्धारित-समय-सीमायाः व्यवस्था न विद्यते सत्यपि विधेयकानां स्वीकृतये राज्यपालेभ्यः समय-सीमा निर्धारिता भवितुं शक्यते न वा? संविधानस्य त्रिचत्वारिंशदुत्तरैकशततमस्य अनुच्छेदस्य प्रथम-भागस्य अन्तर्गतं राष्ट्रपतिं प्रति विधि-लोक-महत्वस्य विषयेषु सर्वोच्च-न्यायालयस्य परामर्शाधिकारो वर्तते। राष्ट्रपतिना मुर्मु-वर्यया चतुर्दश-प्रश्नेषु न्यायालयस्य अभिमतं पृष्टम्। अस्मिन् उक्तं यत् संविधानस्य द्विशतम् एकोत्तर-द्विशतम् अनयोः अनुच्छेदयोः राज्यपालैः राष्ट्रपतिना च विधेयकानां स्वीकृतेः प्रक्रिया निर्धारिता विद्यते तस्याः अन्तर्गतं कस्याः अपि समय-सीमायाः विशेष-प्रक्रियायाः सम्बद्धावश्यकतानाम् उल्लेखो न वर्तते।

राष्ट्रपतिना शीर्ष-न्यायालयः प्रोक्तं यत् संविधानस्य द्विशतानुच्छेदस्य अन्तर्गतं यदा राज्यपालं प्रति विधेयकानुमोदनाय प्रेष्यते तदा तस्य पार्श्वे कः सांवैधानिकः विकल्पो भवति । एतदतिरिच्य इदमपि पृष्टं यत् यदि विधेयकेषु राज्यपालैः संविधानस्य अनुसारं स्वीकृतः निर्णयः न्यायसंगतः भवेत् तदा संविधानस्य एकषष्टधिकत्रिशतम् अनुच्छेदस्य अन्तर्गतं तेषां निर्णयेषु कदा न्यायिक-समीक्षा पूर्णता अवरोद्धुं शक्यते। राष्ट्रपतिना मुर्मु इत्यनया सर्वोच्च-न्यायालयस्य तस्मिन् निर्देशे प्रश्नोत्थापितः यस्मिन् उक्तमस्ति यत् विधेयकेषु निर्धारितावधौ स्वीकृतिः न प्रदानस्य स्थितौ तत् विधेयकं स्वतः स्वीकृतम् इति मन्यते ।

कुपवाडायामातङ्किनो व्यापादिताः

जम्मू-कश्मीरस्य पुलवामा-जनपदस्य नादर-गांव इत्यत्र सुरक्षा-बलैः सह सङ्घर्षे त्रयः आतङ्कवादिनो व्यापादिताः। अयं सङ्घर्षः प्रातः एव आरब्धः। कश्मीरस्य आरक्षि महानिदेशकः वी.के.बिरदी इत्येषः आकाशवाण्या सह संवादे अवोचत् यत् आभियानावधौ त्रयः आततायिनः व्यापादिताः। घटनास्थलात् तेषां शरीराणि गृहीतानि।

मणिपुरे दशोग्रवादिनो व्यापादिताः

भारतीय-सैन्य-बलेन मणिपुरस्य चन्देल-जनपदे सन्दिग्धोग्रवाद-समूहस्य दश-सदस्याः व्यापादिताः। पूर्व-भागस्थेन सैन्यबलेन एकस्मिन् सामाजिक-सञ्चार-पटले प्रोक्तं यत् विशेष-गोपनीय-प्रतिवेदनाधारेण सैन्यदलेन क्षेत्रे एकम् अभियानम् आरब्धम्। अभियानावधौ उग्रवादिभिः सैन्यबले प्रहारो विहितः प्रत्युत्तरिते गोलिका-प्रहारे दशोग्रवादिनः व्यापादिताः। ततः सेनया बृहन्मात्रायाम् अस्त्राणि विस्फोटकानि च प्राप्तानि। इम्फाल-नगरात् अस्माकं वार्ताहरेण सूचित यत् कार्याचरणम् इदानीम् अपि प्रवर्तते।

<u>बुद्ध-शेखावत-</u>

संस्कृतिपर्यटनमन्त्री गजेन्द्रसिंह शेखावतः अद्य उक्तवान् यत् वैशाखाबुद्धपूर्णिमा सभ्यतागतोत्सवः अस्ति, न तु केवलं धार्मिकोत्सवः। नवदिल्ल्याम् उत्सवे प्रवदन् सः प्रतिपादितवान् यत् बौद्धाः आदर्शाः सार्वत्रिकसत्याः च सन्ति। इमे विश्वे कोटिशः जनानाम् मध्ये प्रतिध्वनिताः सन्ति। मन्त्रिणा उक्तं यत् भगवतः बुद्धस्य रिक्थेषु पवित्रस्थलानि शिक्षायाः वैश्विकप्रसारः च अन्तर्भवति । भारते प्रादुर्भूतस्य भगवतः बुद्धस्य सन्देशैः सम्पूर्णेपि एशियायां शान्तिं जागरणं च आगते इति मन्त्री अवदत्। सः अवदत् यत् कला, वास्तुकला, अन्ताराष्ट्रियसंवादेन एतेषां रिक्थानां संरक्षणाय प्रचाराय च सर्वकारः प्रतिबद्धः अस्ति।

अस्मिन् अवसरे प्रवदन् अल्प-संख्यक-कार्याणां मन्त्री किरेन् रिजिजुः अवदत् यत् बुद्धस्य शिक्षाः धर्मात् परम्, तेषामनुसरणं प्रत्येकस्य भारतीयस्य कर्तव्यम् अस्ति। सः अवदत् यत् भारते सप्तसमुदायाः शान्तिप्रतीकाभ्यां रूपेण बुद्धं पूजयन्ति।

<u>खेलो इण्डिया</u>

खेलो इंडिया यूथ गेम्स इति युवक्रीडामहोत्सवः अद्य सम्पन्नतां याति। समापन-समारोहः बिहारस्य पटना-नगरे कङ्कड़-बागस्थे पाटलिपुत्र-क्रीडा- परिसरे अद्य सायं आयोजयिष्यते। पदक-तालिकायां नवचत्वारिंशदुत्तरैकशतं पदकैः सह महाराष्ट्रं शीर्षस्थं वर्तते। सप्तोत्तरैकशतं पदकैः सह हरियाणा द्वितीये स्थाने पञ्च-पञ्चाशत् पदकानि विजित्य राजस्थानं तृतीये स्थाने

वर्तते। केन्द्रीय-युवप्रकरण-क्रीडा-राज्यमन्त्री रक्षा-निखिल-खड़से अथ बिहारस्य उपमुख्यन्त्री सम्राट-चौधरी अन्ये च गणमान्याः अस्मिन् समापन-समारोहे उपस्थिताः भविष्यन्ति।

।। इति वार्ता: ।।